

การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง
หลักสูตร การทำลูกประคบสมุนไพร จำนวน ๙ ชั่วโมง
หลักสูตรสอดคล้องกับบริบทของชุมชน
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอตงเจริญ

ความเป็นมา

โครงการพัฒนาอาชีพชุมชน เป็นโครงการสำคัญตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. ๒๕๖๖ มาตรา ๙ การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองมีเป้าหมาย เพื่อพัฒนาศักยภาพ ทักษะและความเชี่ยวชาญเฉพาะ ด้านตามความถนัดของตน การประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพ การยกระดับคุณภาพชีวิตของตน ครอบครัว ชุมชน หรือสังคม หรือเพื่อประโยชน์แห่งความรอบรู้ของตน โดยอาจได้รับการรับรองคุณวุฒิตามความ เหมาะสม มีความสอดคล้องกับแผนระดับต่างๆ ในการดำเนินการขับเคลื่อนโครงการฯ ที่มีความสอดคล้องกับ แผน ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) นโยบายรัฐบาลด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ที่มุ่งเน้น การพัฒนาเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ช่วงวัยแรงงานยกระดับศักยภาพ ทักษะ และสมรรถนะแรงงานสอดคล้อง กับความต้องการของตลาดและช่วงวัยผู้สูงอายุ ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเป็นพลังในการขับเคลื่อนประเทศ แผน ส่งเสริมการเรียนรู้ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) โดยผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในสาขาที่ตรงตามความ ต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยพัฒนาทักษะความรู้ ความสามารถและสมรรถนะในการปฏิบัติงานในแต่ละระดับการศึกษาตามระดับคุณวุฒิการศึกษาผ่านระบบ การศึกษาและการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย ยืดหยุ่น ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ทั้งการศึกษาใน ระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอตงเจริญ ให้ความสำคัญกับการจัด กิจกรรมการพัฒนาอาชีพให้ประชาชนระดับฐานรากที่อาศัยอยู่ในระดับตำบล ประกอบด้วยกลุ่มเป้าหมายผู้ ด้อย พลัด ขาดโอกาส ให้ได้รับการพัฒนาสมรรถนะและทักษะในการประกอบอาชีพเพื่อการมีรายได้ มี คุณภาพชีวิตที่ดี โดยใช้หลักสูตรการพัฒนาอาชีพ เพื่อให้ผู้ผ่านการฝึกอบรมได้รับความรู้และสามารถนำไป ประกอบอาชีพ พัฒนาอาชีพ เพิ่มรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างมูลค่าเพิ่ม และ พัฒนาสู่วิสาหกิจชุมชน เน้นการจัดการศึกษาที่ยึดพื้นที่เป็นฐานในการพัฒนา (Area – based Development) ใช้หลักสูตรอาชีพเป็นฐาน (Career – Based Education) ในหลักสูตร ๕ กลุ่มอาชีพ ได้แก่ หลักสูตรกลุ่มอาชีพด้านเกษตรกรรม หลักสูตรกลุ่มอาชีพด้านอุตสาหกรรม หลักสูตรกลุ่มอาชีพด้านพาณิชยกรรมและบริการ หลักสูตรกลุ่มอาชีพด้านความคิดสร้างสรรค์ และหลักสูตรกลุ่มอาชีพและเฉพาะทาง ตลอดจน เน้นหลักสูตรการพัฒนาอาชีพ up – skill re – skill และ new – skill ที่สอดคล้องกับความต้องการของ ผู้เรียนและตลาดแรงงาน เพื่อพัฒนาคนและสังคมไทยให้เป็นรากฐานที่แข็งแกร่งของประเทศ

ศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบลสำนักขุนเณร สังกัดศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอตงเจริญ ได้ ดำเนินการสำรวจความต้องการของประชาชนในพื้นที่ หมู่ที่ ๘ ตำบลสำนักขุนเณร พบว่าประชาชนมีความ ต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับการทำลูกประคบสมุนไพร จึงได้จัดทำหลักสูตรการทำลูกประคบสมุนไพร จำนวน ๙ ชั่วโมง ขึ้น

หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำที่เน้นการบูรณาการเนื้อหาสาระ ภาคทฤษฎีควบคู่ไปกับการฝึกปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพได้จริงอย่างมี คุณภาพและมีคุณธรรมจริยธรรม

๒. เป็นหลักสูตรที่เน้นการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย สถานประกอบการ เพื่อประโยชน์ในการประกอบ อาชีพและการศึกษาดูงาน

๓. เป็นหลักสูตรที่ผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนรู้ไปเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในรายวิชาเลือกของสาระการประกอบอาชีพ

๔. เป็นหลักสูตรที่เน้นการใช้ศักยภาพ ๕ ด้านในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ศักยภาพด้านทรัพยากร ภูมิอากาศ ภูมิประเทศ และทำเลที่ตั้ง ศิลปวัฒนธรรมประเพณี วิถีชีวิตและด้านทรัพยากรมนุษย์

๕. ส่งเสริมการจัดการศึกษาอาชีพให้กับประชาชนกลุ่มเป้าหมายของโครงการให้ได้รับความรู้ไปสร้าง อาชีพ เพิ่มรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างมูลค่าเพิ่ม และพัฒนาสู่วิสาหกิจชุมชน นำไปสู่การสร้างความสำเร็จให้กับชุมชนอย่างยั่งยืน

๖. สนับสนุนให้เกิดช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สินค้า และเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์จาก โครงการพัฒนาอาชีพชุมชน

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังนี้

๑. มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง

๒. ตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างมี คุณธรรมจริยธรรม

๓. มีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ

๔. มีความรู้ ความเข้าใจและฝึกทักษะการบริหารจัดการในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕. มีโครงการประกอบอาชีพเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาอาชีพของตนเอง

เป้าหมาย

มี ๔ กลุ่มเป้าหมายคือ

๑. กลุ่มผู้พิการ

๒. กลุ่มผู้สูงอายุ

๓. กลุ่มที่ไม่มีอาชีพ

๔. กลุ่มผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

จำนวน ๙ ชั่วโมง

๑. ทฤษฎี จำนวน ๓ ชั่วโมง

๒. ปฏิบัติ จำนวน ๖ ชั่วโมง

วิธีการจัดการเรียนรู้

รูปแบบ หลักสูตรการอบรม

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การ เรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการ เรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑.	ช่องทางการ ประกอบอาชีพ	๑. บอกความสำคัญ ในการประกอบอาชีพ การทำลูกประคบ	๑. ความสำคัญใน การประกอบอาชีพ	๑. ศึกษาข้อมูลจาก เอกสารสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ สถาน ประกอบการ สื่อของ	๑ ชั่วโมง	๓๐ นาที

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		<p>๒. บอกความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ</p> <p>๓. บอกและหาแหล่งเรียนรู้ในการประกอบอาชีพ</p> <p>๔. บอกทิศทางพัฒนาการประกอบอาชีพ</p>	<p>๒. ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ</p> <p>๓. แหล่งเรียนรู้</p> <p>๔. ทิศทางพัฒนาการประกอบอาชีพ</p>	<p>จริง สื่อบุคคลในชุมชน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ และใช้ในการประกอบอาชีพที่มีความเป็นไปได้ในชุมชน</p> <p>๒. วิเคราะห์อาชีพที่จะสามารถเลือกประกอบอาชีพได้ในชุมชนจากข้อมูลต่างๆ</p> <p>๓. ศึกษาดูงานในสถานประกอบการ แหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในอาชีพที่ตัดสินใจเลือก</p> <p>๔. กำหนดทิศทางพัฒนาการประกอบอาชีพโดยใช้กระบวนการคิดเป็นและมีความเป็นไปได้ตามศักยภาพ</p> <p>๕ ด้าน</p>		
๒.	ทักษะการประกอบอาชีพ	<p>๑. บอกวิธีการเตรียมพื้นที่ วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือในการทำลูกประคบ ได้</p> <p>๒. จัดทำลูกประคบตามขั้นตอนได้ถูกต้อง</p> <p>๓. เก็บรายละเอียดของงานได้เรียบร้อยสวยงาม</p> <p>๔. สรุปขั้นตอนและเทคนิคการทำลูกประคบ ได้ครบทุกขั้นตอน</p>	<p>๑. การเตรียมพื้นที่</p> <p>๒. การเตรียมความพร้อม</p> <p>๓. การเตรียมวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือ</p> <p>๔. วิธีการผลิต</p> <p>๕. อันตรายจากการใช้เครื่องมือการทำลูกประคบ</p>	<p>๑. ผู้เรียนศึกษาใบความรู้เกี่ยวกับการทำลูกประคบได้ถูกวิธี</p> <p>๒. ผู้เรียนศึกษาดูงานและสัมภาษณ์/สนทนากับผู้ประกอบ</p> <p>๓. ผู้เรียนชมการสาธิตของวิทยากรพร้อมสัมภาษณ์ขั้นตอนและวิธีการผลิตทุกขั้นตอน</p> <p>๔. ผู้เรียนเรียนรู้วิธีวิธีการทำลูกประคบ</p>	๓๐ นาที	๕ ชั่วโมง

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๓.	การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ	<p>๑. คำนวณพื้นที่และราคาค่าแรง ค่าวัสดุในการทำลูกประคบได้</p> <p>๒. หาลูกค้ำและประชาสัมพันธ์การทำลูกประคบได้</p> <p>๓. อธิบายมาตรฐานของการผลิตได้</p> <p>๔. เจรจาต่อรองราคากับลูกค้ำได้อย่างราบรื่นและเป็นที่ยอมรับใจของลูกค้ำ</p> <p>๕. สรุประบวนการบริหารจัดการในการทำลูกประคบได้</p>	<p>๑. การคำนวณต้นทุนในการผลิตการทำลูกประคบ</p> <p>๒. การประชาสัมพันธ์และการหาลูกค้ำ</p> <p>๓. การควบคุมมาตรฐานของการบริการ</p> <p>๔. การเจรจาต่อรองราคากับลูกค้ำ</p>	<p>๑. ผู้เรียนศึกษาใบความรู้เรื่องการค้าขายต้นทุนการผลิต การหาลูกค้ำ การประชาสัมพันธ์ มาตรฐานของ การบริการ และการเจรจาต่อรองราคา</p> <p>๒. ผู้เรียนฝึกคำนวณราคาค่าแรง และวัสดุ การหา ลูกค้ำและวิธีการประชาสัมพันธ์</p> <p>๓. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติงาน และฝึกเจรจาต่อรองราคากับลูกค้ำ โดยใช้บทบาทสมมติ และสถานการณ์จริง</p> <p>๔. ผู้เรียนและวิทยากร สรุประบวนการบริหารจัดการในการทำลูกประคบได้</p>	๑ ชั่วโมง	-
๔	โครงการประกอบอาชีพ	<p>๑. บอกความสำคัญของโครงการอาชีพได้</p> <p>๒. บอกองค์ประกอบของโครงการอาชีพได้</p> <p>๓. อธิบายลักษณะการเขียนที่ดีขององค์ประกอบของโครงการอาชีพได้</p> <p>๔. บอกประโยชน์ของโครงการอาชีพได้</p> <p>๕. เขียนโครงการในแต่ละองค์ประกอบให้เหมาะสมและถูกต้องได้</p>	<p>๑. ความสำคัญของโครงการอาชีพ</p> <p>๒. ประโยชน์ของโครงการอาชีพ</p> <p>๓. องค์ประกอบของโครงการประกอบอาชีพ</p> <p>๔. การเขียนโครงการอาชีพ</p> <p>๕. การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ</p>	<p>๑. จัดให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้เรื่องความสำคัญของโครงการอาชีพ ประโยชน์ของโครงการอาชีพ องค์ประกอบของโครงการอาชีพ แล้วจัดกิจกรรมการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อสร้างแนวคิดในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>๒. จัดให้ผู้เรียนศึกษาเรื่องตัวอย่างการเขียน</p>	๓๐ นาที	๓๐ นาที

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		๖. ตรวจสอบความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพได้		โครงการอาชีพที่ดี แนวทางในการเขียนโครงการอาชีพที่ดี เหมาะสมและถูกต้อง ๓. จัดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการเขียนโครงการอาชีพ ๔. กำหนดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ		

สื่อการเรียนรู้

๑. สื่อบุคคล ได้แก่ ประชาชน, ภูมิปัญญา, ผู้รู้
๒. แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น/ สถานประกอบการ
๓. สิ่งพิมพ์ ได้แก่ เอกสาร/ แผ่นพับ ใบความรู้
๔. เว็บไซต์/ วีดีโอ/ ยูทูบ

การวัดและประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีและปฏิบัติงานระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. แบบประเมินผลการฝึกอบรม (แบบ พต. ๑๐)
๓. แบบประเมินความพึงพอใจ (แบบ พต. ๑๒)
๔. แบบรายงานผลการฝึกอบรม (แบบ พต. ๑๓)
๕. แบบประเมินคุณธรรมผู้เรียน

เกณฑ์การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๓. มีผลงาน/ชิ้นงาน ผ่านการประเมินทดสอบ

หมายเหตุ สถานศึกษาสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

แบบเขียนโครงการฝึกอบรม

๑. ชื่อโครงการ โครงการพัฒนาอาชีพชุมชน หลักสูตรการทำลูกประคบสมุนไพร จำนวน ๙ ชั่วโมง

๒. ความสอดคล้องกับนโยบาย

๒.๑ ความเชื่อมโยง/สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ แผนงาน นโยบาย และภารกิจ

๑) ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ แผนงาน นโยบายและข้อสั่งการ

 พันธกิจ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอตงเจริญ

๑. ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและมาตรฐาน เพื่อยกระดับการศึกษา พัฒนาทักษะที่เหมาะสมและสมรรถนะที่จำเป็นของประชาชนให้สามารถปรับตัวในการดำรงชีวิตพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่

๒. พัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพของหน่วยจัดการเรียนรู้ และนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัยมาใช้ เพื่อให้ประชาชนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา

๓. สร้างและประสานความร่วมมือเชิงรุกกับภาคีเครือข่าย ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้

 จุดเน้นการดำเนินงาน ของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ข้อที่ ๑. พลิกโฉมระบบการเรียนรู้สู่ความยืดหยุ่น เชื่อมโยง และไร้รอยต่อ

๑.๑ ยกระดับการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตจริง และทักษะที่จำเป็น สร้างทางเลือกที่หลากหลายและยืดหยุ่น เชื่อมโยงรูปแบบการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและไร้รอยต่อ

๑.๒ ขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank System) และกลไกการเทียบโอนผลการเรียนรู้ (หน่วยกิต ความรู้และประสบการณ์) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสะสมผลการเรียน และยกระดับคุณวุฒิต่างการศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง ตามศักยภาพจริง

ข้อที่ ๒ ขับเคลื่อนการเรียนรู้สู่อาชีพที่มั่นคง สร้างรายได้จริง และการพึ่งพาตนเองที่ยั่งยืน

๒.๑ ออกแบบและพัฒนาหลักสูตรอาชีพให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์พื้นที่ และความต้องการจ้างงานของตลาดแรงงานในปัจจุบันและอนาคต

๒.๒ ส่งเสริมแนวทาง “Learn to Earn” ควบคู่ กับการ Upskill / Reskill / Newskill เพื่อให้ผู้เรียนสร้างรายได้ทั้งในระหว่างเรียนและหลังจบการศึกษา

๒.๓ ส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อสร้างผู้ประกอบการใหม่ สร้างโอกาสทางธุรกิจชุมชน และการต่อยอดผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นให้มีมูลค่าเพิ่ม

๒.๔ พัฒนาทักษะและอาชีพใหม่ให้กลุ่มวัยเกษียณ เตรียมความพร้อมรองรับสังคมสูงวัย สามารถสร้างรายได้ พึ่งพาตนเองได้ และลดภาระพึ่งพิงทางสังคม

ข้อที่ ๘. เสริมสร้างความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

๘.๑ พัฒนากลไกความร่วมมือกับชุมชนและภาคีเครือข่าย ร่วมออกแบบและจัดการเรียนรู้เชิงรุก ที่สะท้อนความต้องการและอัตลักษณ์ของพื้นที่อย่างแท้จริง

 มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

ด้านที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

๑.๑ ผู้เรียนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง มีคุณลักษณะเป็นไป ตามเกณฑ์ การจบหลักสูตรการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

๑.๒ ผู้จบหลักสูตรการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง สามารถนำผล ที่ได้รับจาก

การเรียนรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิต

ด้านที่ ๒ คุณภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

๒.๑ หลักสูตรการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองมีความสอดคล้อง กับความถนัด ความสนใจ และความจำเป็นของกลุ่มเป้าหมาย

๒.๒ สื่อการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองมีความสอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายของ หลักสูตรการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง และความต้องการของผู้เรียน

๒.๓ ครูและผู้จัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองมีศักยภาพในการ จัดการ เรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

๒.๔ การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนา ตนเองมีความ สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนรู้

๒.๕ ระบบแนะแนวการเรียนและการประกอบอาชีพที่สร้างโอกาส ในการ เรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

๒.๖ ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

แผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

- แผนปฏิบัติการของสถานศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

ความสอดคล้องกับภารกิจของหน่วยงานตามที่กฎหมายกำหนด

พระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. ๒๕๖๖

มาตรา ๖ ให้กรมมีหน้าที่จัด ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

(๑) การเรียนรู้ตลอดชีวิต

(๒) การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

(๓) การเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ

นอกจากการจัด ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้ตามวรรคหนึ่ง กรมอาจจัดส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้ในรูปแบบอื่นที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนได้ ทั้งนี้ ตามประกาศที่ รัฐมนตรีกำหนด ประกาศดังกล่าวให้ระบุเป้าหมาย แนวทาง และวิธีการไว้ด้วยการจัด ส่งเสริม และ สนับสนุนการเรียนรู้ตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้คำนึงถึงความหลากหลายและความต้องการของ ผู้เรียน และเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกเพศทุกวัยมีโอกาสเรียนรู้และเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้อย่างทั่วถึง เท่าเทียมและเป็นธรรมโดยไม่เลือกปฏิบัติ

มาตรา ๙ การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพ ทักษะ และ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านตามความถนัดของตน การประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพ การยกระดับ คุณภาพชีวิตของตน ครอบครัว ชุมชน หรือสังคม หรือเพื่อประโยชน์แห่งความรอบรู้ของตน โดยอาจ ได้รับการรับรองคุณวุฒิตามความเหมาะสมในการจัดการเรียนรู้ตามวรรคหนึ่ง ให้มีระบบแนะแนวการ เรียนและการประกอบอาชีพเพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ทราบล่วงหน้าหรือวางแผนให้สอดคล้องกับความ ถนัดของตนด้วย

มาตรา ๑๐ ในการจัด ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง ให้กรม ดำเนินการโดยคำนึงถึงแนวทาง ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการโดยวิธีการใดๆ เพื่อกระตุ้นให้บุคคลทุกช่วงวัยทุกอาชีพใฝ่เรียนรู้หรือ ฝึกฝนในเรื่องที่ตนถนัดหรือสนใจ เพื่อพัฒนาศักยภาพ ทักษะ และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

สำหรับการประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพ การดำเนินชีวิตอย่างผาสุก หรือการร่วมกันพัฒนาชุมชน
ของตน

(๒) ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือหรือร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการดำเนินการตาม (๑)

ความสอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

พระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐

๑. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง
๒. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง – มีคุณธรรม
๓. มีงานทำ – มีอาชีพ
๔. เป็นพลเมืองที่ดี

สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒ เงื่อนไข

เงื่อนไขความรู้

๑. ผู้เรียน มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพการทำขนมดอกจอก

สามารถสร้างรายได้และต่อยอดอาชีพให้มั่นคง ได้

๒. ผู้เรียนสามารถตัดสินใจประกอบอาชีพ การทำขนมดอกจอก ให้สอดคล้อง

กับศักยภาพของตนเอง

๓. ผู้เรียน มีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ การทำขนมดอกจอก

๔. ผู้เรียน มีความรู้ความเข้าใจและฝึกทักษะการบริหารจัดการในอาชีพได้อย่าง

มีประสิทธิภาพ

๕. ผู้เรียน สามารถจัดทำโครงการประกอบอาชีพเพื่อใช้เป็นแนวทางในการ

พัฒนาอาชีพของตนเอง

เงื่อนไขคุณธรรม

๑. ผู้เรียนมีความขยัน
๒. ผู้เรียนมีความอดทน
๓. ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์

๓ หลักการ

พอประมาณ

๑. การจัดการเรียนรู้ ใช้ระยะเวลาอย่างเหมาะสม
๒. เนื้อหาสาระสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และสถานการณ์ปัจจุบัน

มีเหตุมีผล

๑. เพื่อให้ผู้เรียน มีความรู้ ความเข้าใจ และ ทักษะกในการประกอบอาชีพ การ
ทำขนมดอกจอก

๒. เพื่อให้ผู้เรียนใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจในการประกอบอาชีพ การทำ
ขนมดอกจอก

๓. เพื่อให้ผู้เรียน มีอาชีพใหม่ ที่สามารถสร้างรายได้ ให้กับตนเอง ครอบครัว
มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

ผู้เรียน สามารถนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติจริงและในการดำเนินชีวิตประจำวันได้
๔ มิติ

มิติวัตถุประสงค์

- นำองค์ความรู้ที่ได้รับ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างคุ้มค่า
- เวลาที่จัดการเรียนรู้มีความคุ้มค่ากับองค์ความรู้ที่ได้รับ
- นำวัสดุมาใช้ได้อย่างเกิดประโยชน์

มิติสังคม

- การแบ่งปันความรู้และประสบการณ์
- ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างและสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้สู่

ชุมชนได้

- มีความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ แบ่งปันกันในชุมชน

มิติสิ่งแวดล้อม

- บรรยากาศในการเรียนรู้มีความร่มรื่น สะอาด และปลอดภัยในชีวิต
- มีแหล่งเรียนรู้ในชุมชนให้กับประชาชนทั่วไปได้ศึกษา

มิติวัฒนธรรม

- เห็นคุณค่าภูมิปัญญา, ปราชญ์ชาวบ้าน ที่ถ่ายทอดองค์ความรู้ในชุมชน

๓ ศาสตร์พระราชา

ศาสตร์พระราชา

๑. ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ
๒. ทำตามลำดับขั้น
๓. การมีส่วนร่วม
๔. ภูมิสังคม
๕. รู้-รัก-สามัคคี

ศาสตร์ภูมิปัญญา

ปราชญ์, ผู้รู้ บูรณาการร่วมในการจัดกิจกรรมและเป็นประโยชน์ต่อการ

พัฒนาสังคมและชุมชน

ศาสตร์สากล

๑. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๒. หลักการทำงาน
๓. หลักการคิดเป็น

๓. หลักการและเหตุผล

โครงการพัฒนาอาชีพชุมชน เป็นโครงการสำคัญตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. ๒๕๖๖ มาตรา ๙ การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองมีเป้าหมาย เพื่อพัฒนาศักยภาพ ทักษะและความเชี่ยวชาญ เฉพาะด้านตามความถนัดของตน การประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพ การยกระดับคุณภาพชีวิตของตนเอง ครอบครัว ชุมชน หรือสังคม หรือเพื่อประโยชน์แห่งความรอบรู้ของตน โดยอาจได้รับการรับรองคุณวุฒิตาม ความเหมาะสม มีความสอดคล้องกับแผนระดับต่างๆ ในการดำเนินการขับเคลื่อนโครงการฯ ที่มีความ สอดคล้องกับแผน ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) นโยบายรัฐบาลด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากร มนุษย์ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ช่วงวัยแรงงานยกระดับศักยภาพ ทักษะ และสมรรถนะ แรงงานสอดคล้องกับความต้องการของตลาดและช่วงวัยผู้สูงอายุ ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเป็นพลังในการขับเคลื่อน

ประเทศ แผนส่งเสริมการเรียนรู้ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) โดยผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในสาขาที่ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถและสมรรถนะในการปฏิบัติงานในแต่ละระดับการศึกษาตามระดับคุณวุฒิการศึกษาผ่านระบบการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย ยืดหยุ่น ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ทั้งการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอตงเจริญ ให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมการพัฒนาอาชีพให้ประชาชนระดับฐานรากที่อาศัยอยู่ในระดับตำบล ประกอบด้วยกลุ่มเป้าหมายผู้ด้อย พลาด ขาดโอกาส ให้ได้รับการพัฒนาสมรรถนะและทักษะในการประกอบอาชีพเพื่อการมีรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยใช้หลักสูตรการพัฒนาอาชีพ เพื่อให้ผู้ผ่านการฝึกอบรมได้รับความรู้และสามารถนำไปประกอบอาชีพ พัฒนาอาชีพ เพิ่มรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างมูลค่าเพิ่ม และพัฒนาสู่วิสาหกิจชุมชน เน้นการจัดการศึกษาที่ยึดพื้นที่เป็นฐานในการพัฒนา (Area – based Development) ใช้หลักสูตรอาชีพเป็นฐาน (Career – Based Education) ในหลักสูตร ๕ กลุ่มอาชีพ ได้แก่ หลักสูตรกลุ่มอาชีพด้านเกษตรกรรม หลักสูตรกลุ่มอาชีพด้านอุตสาหกรรม หลักสูตรกลุ่มอาชีพด้านพาณิชยกรรมและบริการ หลักสูตรกลุ่มอาชีพด้านความคิดสร้างสรรค์ และหลักสูตรกลุ่มอาชีพและเฉพาะทาง ตลอดจนเน้นหลักสูตรการพัฒนาอาชีพ up – skill re – skill และ new – skill ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงาน เพื่อพัฒนาคนและสังคมไทยให้เป็นรากฐานที่แข็งแกร่งของประเทศ

ศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบลสำนักขุนเณร สังกัดศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอตงเจริญ ได้ดำเนินการสำรวจความต้องการของประชาชน พบว่า ประชาชนส่วนหนึ่งมีความต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับการทำลูกประคบสมุนไพร จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาอาชีพชุมชน หลักสูตรการทำลูกประคบสมุนไพร จำนวน ๙ ชั่วโมง ขึ้น

๔. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะและความสามารถในการประกอบอาชีพ
๒. เพื่อให้ผู้เรียนที่เข้าร่วมโครงการได้เห็นช่องทางการสร้างรายได้ สร้างอาชีพและการประกอบอาชีพ
๓. เพื่อให้ผู้เรียนที่เข้าร่วมโครงการมีอาชีพใหม่ที่ก่อให้เกิดการสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว

๕. เป้าหมาย

ประชาชนตำบลสำนักขุนเณร จำนวน ๖ คน

๖. วิธีการดำเนินการ

กิจกรรมหลัก	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ
๑) ขั้นวางแผน(Plan) ๑.๑ สำรวจสภาพปัญหาความต้องการ และวิเคราะห์ความต้องการ ๑.๒ จัดประชุมวางแผนการดำเนินงานกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง	ผู้บริหารและครูมีความเข้าใจในแนวทางการดำเนินโครงการวัตถุประสงค์ และแผนการจัด	๑. ผู้บริหาร ๒. ครู ๓. ผู้จัดการเรียนรู้	๑. จำนวน ๑ คน ๒. จำนวน ๑ คน ๓. จำนวน ๒ คน	สกร.ระดับอำเภอตงเจริญ	(ม.ค. ๒๕๖๙)	-

กิจกรรมหลัก	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ	ระยะเวลา	งบ ประมาณ
<p>๑.๓ เขียนโครงการเสนอขอ อนุมัติ</p> <p>๑.๔ จัดทำ/พัฒนาหลักสูตร</p> <p>๑.๕ ประสานงานแจ้ง กำหนดการประชุม</p> <p>๑.๖ ประสานสถานที่</p> <p>๑.๗ จัดเตรียมเอกสารวัสดุ อุปกรณ์</p>	กิจกรรม อย่าง ชัดเจน					
<p>๒) ขั้นตอนดำเนินงาน(Do)</p> <p>๒.๑ ผู้จัดการเรียนรู้ ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตาม หลักสูตร</p>	<p>๑. เพื่อให้ผู้เรียนมี ความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะในการ ประกอบอาชีพ</p> <p>๒. เพื่อให้ผู้เรียนที่ เข้าร่วมโครงการได้ เห็นช่องทางในการ ประกอบอาชีพ</p> <p>๓. เพื่อให้ผู้เรียนที่ เข้าร่วมโครงการมี อาชีพใหม่ที่ ก่อให้เกิดการ สร้างรายได้ให้กับ ตนเองและ ครอบครัว</p>	ประชาชน ตำบลสำนัก ขุนเณร	จำนวน ๖ คน	อาคารอเนก ประสงค์ หมู่ที่ ๘ ตำบล สำนักขุนเณร อำเภอ ดงเจริญ จังหวัดพิจิตร	วันที่ ๑๖ – ๑๘ ก.พ. ๒๕๖๙	๓,๐๐๐.-
<p>๓) ขั้นตรวจสอบ(Check)</p> <p>๓.๑ การประเมินผลก่อน โครงการ</p> <p>๓.๒ การประเมินผลระหว่าง โครงการ</p> <p>๓.๓ การประเมินผลเมื่อเสร็จ สิ้นโครงการ</p>	<p>๑. ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจและมี ทักษะในการ ประกอบอาชีพ</p> <p>๒. ผู้เรียนที่เข้าร่วม โครงการได้เห็น ช่องทางในการ ประกอบอาชีพ</p> <p>๓. ผู้เรียนที่เข้าร่วม โครงการมีอาชีพ ใหม่ที่ก่อให้เกิดการ สร้างรายได้ให้กับ</p>	ผู้เรียน	จำนวน ๖ คน	อาคารอเนก ประสงค์ หมู่ที่ ๘ ตำบล สำนักขุนเณร อำเภอ ดงเจริญ จังหวัดพิจิตร	วันที่ ๑๖ – ๑๘ ก.พ. ๒๕๖๙	-

๑๐. เครือข่าย

๑๐.๑ ผู้นำชุมชนตำบลสำนักขุนเณร

๑๐.๒ เทศบาลตำบลวังบงค์

๑๐.๓ แหล่งเรียนรู้ในชุมชน

๑๑. โครงการที่เกี่ยวข้อง

๑. โครงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

๒. โครงการนิเทศติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษา ตามนโยบายและจุดเน้นของกรมส่งเสริมการเรียนรู้

๓. โครงการพัฒนาอาชีพชุมชน

๑๒. ผลลัพธ์ (Out come)

๑. ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการประกอบอาชีพ

๒. ผู้เรียนที่เข้าร่วมโครงการได้เห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ

๓. ผู้เรียนที่เข้าร่วมโครงการมีอาชีพใหม่ที่ก่อให้เกิดการสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว

๑๓. ดัชนีตัวชี้วัดผลสำเร็จของโครงการ

๑๓.๑ ตัวชี้วัดผลผลิต (Output)

ประชาชนทั่วไป พื้นที่ตำบลสำนักขุนเณร จำนวน ๖ คน

๑๓.๒ ตัวชี้วัดผลลัพธ์ (Outcome)

๑. ผู้เรียนร้อยละ ๘๐ มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการประกอบอาชีพ

๒. ผู้เรียนร้อยละ ๘๐ ที่เข้าร่วมโครงการได้เห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ

๓. ผู้เรียนร้อยละ ๘๐ ที่เข้าร่วมโครงการมีอาชีพใหม่ที่ก่อให้เกิดการสร้างรายได้ให้กับตนเอง

และครอบครัว

๔. ผู้เรียนร้อยละ ๘๐ มีความพึงพอใจระดับมาก ขึ้นไป

๑๔. การติดตามและประเมินผลโครงการ

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน
๑. ผู้เรียนร้อยละ ๘๐ มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการประกอบอาชีพ	๑. การประเมินผลการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง ๒. การทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบแบบปรนัย	๑. แบบประเมินผลการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง(พต. ๑๐) ๒. รายงานผู้จบหลักสูตร(พต. ๑๓) ๓. แบบทดสอบก่อนเรียน/หลังเรียน
๒. ผู้เรียนร้อยละ ๘๐ ที่เข้าร่วมโครงการได้เห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ	๑. ประเมินจากชิ้นงาน ๒. การติดตามผู้เรียนหลังจบหลักสูตรการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง	แบบติดตามผู้เรียนหลังจบหลักสูตรการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง(พต. ๒๐)
๓. ผู้เรียนร้อยละ ๘๐ ที่เข้าร่วมโครงการมีอาชีพใหม่ที่ก่อให้เกิดการสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว	การติดตามผู้เรียนหลังจบหลักสูตรการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง	แบบติดตามผู้เรียนหลังจบหลักสูตรการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง(พต. ๒๐)
๔. ผู้เรียนร้อยละ ๘๐ มีความพึงพอใจระดับมาก ขึ้นไป	การประเมินความพึงพอใจ	แบบประเมินความพึงพอใจ (พต. ๑๒)

กำหนดการจัดอบรมโครงการพัฒนาอาชีพชุมชน หลักสูตรการทำลูกประคบสมุนไพร จำนวน ๙ ชั่วโมง
ระหว่างวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๙
ณ อาคารอเนกประสงค์ หมู่ที่ ๘ ตำบลสำนักขุนเณร อำเภอคงเจริญ จังหวัดพิจิตร

วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๙

- ๐๘.๐๐ - ๐๘.๓๐ น. ลงทะเบียน
๐๘.๓๐ - ๐๙.๐๐ น. ปฐมนิเทศ/บรรยายพิเศษ/ทดสอบความรู้ก่อนการอบรม
๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. เรื่อง การทำลูกประคบ
วิธีการ บรรยายพิเศษ พร้อมปฏิบัติ
โดยผู้จัดการเรียนรู้ นางสาวพรนภัส ผาผุย

วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๙

- ๐๘.๓๐ - ๐๙.๐๐ น. ลงทะเบียน
๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. เรื่อง การทำลูกประคบสมุนไพร
วิธีการ บรรยายพิเศษ พร้อมปฏิบัติ
โดยผู้จัดการเรียนรู้ นางสาวพรนภัส ผาผุย

วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๙

- ๐๘.๓๐ - ๐๙.๐๐ น. ลงทะเบียน
๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. เรื่อง การทำลูกประคบสมุนไพร
วิธีการ บรรยายพิเศษ พร้อมปฏิบัติ
โดยผู้จัดการเรียนรู้ นางสาวพรนภัส ผาผุย

หมายเหตุ รูปแบบกำหนดการหน่วยจัดการเรียนรู้สามารถปรับได้ตามความเหมาะสม